

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ природничих дисциплін
Завдання з економіки
II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
2017 – 2018 навчальний рік
9 клас

Завдання №1
ТЕСТИ

Рівень 1. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

- 1. Крива виробничих можливостей демонструє все перераховане, крім:**
  - а) необхідності вибору;
  - б) цін товарів та послуг;
  - в) проблеми обмеженості ресурсів;
  - г) альтернативної вартості.
- 2. Збільшення доходу споживача графічно відбивається у:**
  - а) зменшенні нахилу бюджетної лінії;
  - б) збільшенні нахилу бюджетної лінії;
  - в) паралельному зміщенні бюджетної лінії праворуч;
  - г) паралельному зміщенні бюджетної лінії ліворуч.
- 3. Оберіть найбільш повний, з Вашої точки зору, перелік виробничих ресурсів у сучасній економіці:**
  - а) Земля, робоча сила, управління, капітал, гроші;
  - б) Земля, праця, засоби виробництва, технологія, підприємницькі здібності, управління, капітал;
  - в) Ресурси, капітал, технологія, праця, підприємницькі здібності;
  - г) Земля, праця, капітал, підприємницькі здібності, інформація.
- 4. До доповнюючих товарів (комплементарних) належать:**
  - а) Хліб та одяг;
  - б) Крем для взуття та взуття;
  - в) Молоко та Пепсі – кола;
  - г) Чорні та коричневі чоботи.
- 5. Крива пропозиції ілюструє залежність:**
  - а) Величини пропозиції від попиту;
  - б) Пропозиції від ціни;
  - в) Ціни від пропозиції;
  - г) Величини пропозиції від ціни.
- 6. Ціни в ринковій економіці:**
  - а) влаштовують продавців, але не влаштовують покупців;
  - б) змінюються внаслідок зміни попиту та пропозиції;
  - в) стабільні;
  - г) диктуються державою.
- 7. Ситуація, коли задоволення від п'ятого спожитого тістечка менше, ніж від першого, відповідає:**
  - а) Надлишку товару;
  - б) Дефіциту товару;
  - в) Закону спадної граничної корисності;
  - г) Закону попиту і пропозиції.
- 8. Який з ринків найбільш нагадує ринок олігополії?**
  - а) ринок картоплі;
  - б) ринок одягу;
  - в) ринок літаків;
  - г) ринок електропостачання.

9. Сергій, повертаючись з роботи, має можливість купити пачку морозива з лотка за 8 грн., не відхиляючись при цьому від свого звичного маршруту. Сергію відомо, що таку саму пачку цього морозива він може придбати за 7 грн. у кіоску, якщо відхилиться на 300 метрів від свого звичного маршруту. З погляду економіста Сергій, купуючи морозиво з лотка, поводить себе:

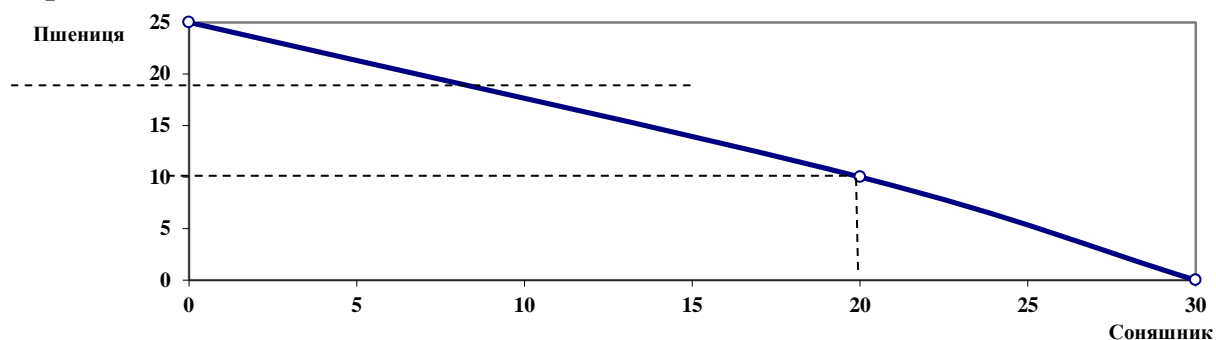
- а) нераціонально, оскільки купує товар, який можна купити дешевше;
- б) раціонально, оскільки цінність однієї гривні для нього менша, ніж цінність часу та зусиль, які йому потрібно витратити, щоб купити більш дешеве морозиво;
- в) раціонально, оскільки попит на морозиво зазвичай нееластичний;
- г) раціонально, оскільки різниця в 1 гривню така незначна, що нею можна знехтувати.

10. Згідно концепції «невидимої руки ринку» А. Сміта пріоритетність особистого інтересу:

- а) зменшує економічний добробут суспільства;
- б) примушує виробників враховувати інтереси споживачів;
- в) гарантує отримання доходів усім економічним суб'єктам;
- г) викликає необхідність державного регулювання економіки.

II рівень. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали, (1 бал учасник отримує у разі надання правильної відповіді або 2 бали (максимальна кількість) - за умови наведення розв'язання мікрозадачі чи пояснення). (Всього 20 балів)

11. Проаналізуйте криву виробничих можливостей і визначте, яке з тверджень правильне:

- а) альтернативна вартість виробництва 20 т соняшника дорівнює втраті можливості виробити 10 т пшениці;
- б) альтернативна вартість виробництва останніх 10 т пшениці дорівнює втраті можливості виготовити 15 т соняшника;
- в) одночасно з виробництвом 20 т соняшника можна виготовити 10 т пшениці;
- г) альтернативна вартість виробництва 25 т пшениці дорівнює втраті можливості виготовити 20 т соняшника.

12. Яке з наведених тверджень щодо цінності грошей є правильним:

- а) цінність грошей, що знаходяться в обігу, визначається величиною золотого запасу країни;
- б) в умовах інфляції цінність грошей зростає;
- в) цінність грошей визначається витратами на їхню емісію;
- г) цінність грошей визначається вартістю тих товарів та послуг, які можна на них придбати.

13. Еластичність попиту за ціною – це:

- а) числове значення, постійне для всієї кривої попиту;
- б) показник, який характеризує залежність зміни величини попиту на товар від зміни ціни на цей товар;
- в) величина попиту в точці рівноваги, поділена на величину пропозиції в цій точці;
- г) показник, що характеризує стійкість рівноважної ціни на ринку.

14. Після того як 15% працівників агропромислового комплексу емігрували, продуктивність праці знизилась на 20%. За таких обставин зміни випуску продукції становили:

- а) -35%;   б) +15%;   в) -32%;   г) +4,3%.

15. Зазначте, яку функцію виконують гроші, сплачені в шкільному буфеті за пляшку мінеральної води:

- а) Міра вартості.   б) Засіб обігу.   в) Засіб нагромадження.   г) Засіб платежу.

16. Визначте рівноважну кількість баклажанів за умов, що функція попиту на баклажани представлена рівнянням $QD = 20 - P$, а функція пропозиції $QS = 4P - 5$:

- а) 5 т.   б) 10 т.   в) 15 т.   г) 40 т.

17. Після заміни червоних цінників, що давали знижку 20%, на зелені цінники, що дають знижку 25%, ціна товару зменшилась на 10 грн. Скільки коштує товар зараз?

- а) 150 грн.;   б) 160 грн.;   в) 200 грн.;   г) 250 грн.

18. Визначте параметри точки ринкової рівноваги за умови, що функції попиту і пропозиції на зимові чоботи мають такий вигляд $QD = 600 - 2P$; $QS = 4P + 300$:

- а) $Q = 600$; $P = 30$;   б) $Q = 300$; $P = 50$;
- в) $Q = 500$; $P = 50$;   г) $Q = 50$; $P = 500$.

19. Визначте раціональне рішення з приводу поїздки на роботу реалізатора товару з оплатою праці у розмірі 12 гривень за годину та альтернативні витрати цього рішення, якщо поїздка на автобусі триватиме 2 години за ціни квитка 15 грн., а поїздка на таксі займе півгодини і коштуватиме 30 грн.:

- а) вибір – їхати автобусом; альтернативні витрати – 30 грн.;
- б) вибір – їхати автобусом; альтернативні витрати – 39 грн.;
- в) вибір – їхати на таксі; альтернативні витрати – 15 грн.;
- г) вибір – їхати на таксі; альтернативні витрати – 36 грн.

20. Визначте, як вплине заборона Міністерства освіти і науки України продавати в шкільних буфетах чіпси на ринок картоплі та ринок тістечок за інших незмінних умов:

- а) пропозиція картоплі збільшиться, попит на тістечка зменшиться;
- б) попит на картоплю збільшиться, попит на тістечка збільшиться;
- в) попит на картоплю зменшиться, попит на тістечка збільшиться;
- г) попит на картоплю збільшиться, попит на тістечка зменшиться;

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ природничих дисциплін
Завдання з економіки
II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
2017 – 2018 навчальний рік
9 клас

Завдання №2.

Творче завдання (20 балів)

Чи є доступ до всесвітньої мережі Інтернет

- а) економічним благом;
- б) економічним ресурсом?

Обґрунтуйте свою відповідь на питання кожного з пунктів та наведіть приклади.

Критерії оцінювання: відповідь на кожне питання та приклади – 7 балів (максимально 14 балів); визначення поняття – економічне благо – 2 бали; оригінальність – 2 бали; логічність – 1 бал; висновки – 1 бал.

Завдання № 3

Задача № 1. (10 балів)

Щорічний прибуток акціонерного товариства дорівнює 100000 грн. Загальна кількість звичайних акцій становила 2500 шт. Щорічними рішеннями загальних зборів акціонерів визначено, що 50 % прибутку буде використано на виплату дивідендів. Ставка банківського проценту - 20 %. Обчисліть загальний дохід від володіння звичайною акцією, номінальна вартість якої 80 грн. і яка була продана наприкінці третього року.

Критерії оцінювання : розрахунок дивідендів – 3 бали, розрахунок курсу акцій – 3 бали, розрахунок загального доходу – 3 бали, висновки – 1 бал.

Задача № 2 (15 балів)

На фірмі виробляють 100000 одиниць товару при чисельності працівників 1000 осіб. Установлення сучасного автоматизованого устаткування дасть можливість збільшити виробництво товару на 20000 одиниць, одночасно зменшивши чисельність персоналу на 20 %. Обчисліть, на скільки відсотків зросте продуктивність праці.

Критерії оцінювання: початкова продуктивність праці – 3 бали, розрахунки нових показників виробництва – 6 балів, нова продуктивність праці – 3 бали, висновки – 3 бали.

Задача № 3 (25 балів)

Визначте кількість робітників, що залишаться без роботи, якщо під впливом профспілок уряд установить мінімальну ставку заробітної плати на рівні 50 грн. за день. Пропозиція робочої сили описується рівнянням $L_s = 250W$, а галузевий попит - $L_d = 16000 - 150W$, де W - денна ставка заробітної плати, а L – кількість робітників. Проілюструйте графічно.

Критерії оцінювання : розрахунок ставки заробітної плати – 5 балів, розрахунки нових показників попиту та пропозиції – 7 балів, кількість безробітних – 3 бали, графічне зображення – 7 балів, висновки – 3 бали.